

Fila acésta eé totu a op'ia di — dar
prenumeratiunile se prinescu in tóte dílele.

Pretíulu pentru Austria pe anu 6 fl. v. a. pe $\frac{1}{2}$ de anu
3 fl. pe trei lune 1 fl. 50. cr.; nentru alte tíeri: pe anu
7 fl. 20 cr. pe $\frac{1}{4}$ de anu 3 fl. 60 cr. pe trei lune 1 fl. 80 cr.

Tote siodienele si bani de prenumeratiune
sunt de a tramite la Redactiune:
Strat'a lui Leopoldu^a Nr. 33.

Câtra cuculu.

I. Cantece poporale in editiune moderna.

Vine cuculu de trei díle,
Peste vâi, peste movile,
Prin Orade susu la Pesca
Sbóra iute pasaresce,
Si locu n'are sê se puie,
Sê cante, foculu sê-si puie.
Pune-s'ar p'o ramurea,
Aprópe de cas'a mea,
Sê-mi totu cante, cante 'n fatia
Cantecu care me resfatia,
Cantecu de-autonomía,
Care multu mi-place míc.
De mi-ar cantá asié elu,
Mi l'asiu prinde argatielu,
Si camesi subtîri i-asiu tórece,
Si l'asiu purtá cum i place.
De mi-ar cantá elu asié,
Ride-ar animiór'a mea;
Dar cuculu cu pene verdi,
Canta colo in congresu,
Si sbóra pe unde vré,
Nu-i pasa de gelea mea,
Sbóra colo in congresu,
Cucule, of, mi-te pierdi!

II.

— Cucule de unde vîi
— Din congresu, precum o scîi.
— Din congresu de cumva vîi,
De-autonomia ce scîi?
— Scîu cá este, mai traiescu,
Dar nu scîu de mai bolescu;
Nu scîu déca-i sanetósá,
Dar la lacremi scîu cá vérsa.

III.

Unde te duci, cucule,
Cui me lasi iubitule?

Cum de nu te 'ndori de mine,
Si lasi sê plangu dupa tine?
Te întórcé si te uita,
Ca sê-mi vedi jalea cea multa.
Stâi dragutiulu meu celu dulce,
Stâi nu grabi a te duce;
Stâi ori me ia si pe nime,
Sê fiu la unu locu cu tine.
— Haid' dar in congresu cu mine,
Sê traimu noi totu in bine.
— Decátu in congresu cu tine,
Sê traiescu acolo bine,
Eu mai bine duce-m'asiu
Ca o sarantóca 'n Blasiu.

IV.

Semenat'am grâu de véra,
A esítu numai secara;
Semenat'am orzu, ovesu,
A esítu mohoru de siesu;
Semenat'am papusoiu,
A esítu iérba 'n fusoiu:
Cucule, cucutiule,
Puiule, puiutiule,
Candu pe tine te-amu alesu,
N'amu ganditu, cá esti — congresu.

V.

Canta cuculu susu pe spinu,
In congresulu celu strainu;
Canta cuculu pe o flóre,
Autonomi'a móre;
Canta cuculu intr'o salce,
Dins'a acum de mórté zace;
Canta cuculu susu in pórtá,
Autonomi'a-i mórtá;
Canta cuculu susu pe spinu,
In congresulu celu strainu.

VI.

Frundia verde de plinu,
Cum esti, cucule hainu,
De canti vér'a prin ogredi,
Si-apoi sbori chiar in congresu?
Cuculetíu, pasere sura,
Muscá-ti-asiu limb'a din gura,
Canteculu sê nu-ti mai díci,
Nici sê mai colindi p'aici.

VII.

Unde-audu cuculu cantandu,
In congrese siuerandu,
Nu me scîu omu pe pamentu.
Eu dícu cucului sê taca,
Elu se sue susu pe craca,
Si totu canta de me'néca.
Er mai josu pe-o ramurea
Canta si o turturea,
Turturica ce se chiama,
Autonomia-mama.
Cuculu díce de iubire,
Turturic'a de perire.

VIII.

Canta puiulu cucului,
In créng'a congresului.
— Cucule vin' langa mine,
Cá me juru, sê te tienu bine,
Cu vinu dulce stracuratu,
Cu panc de grâu curatu.
— Cá mai bine-oiu merge eu,
Unde e si baciulu meu,
Elu are — frundie de fagu,
Si de-aceste multu mi-e dragu.

Gur'a Satului.

Visulu unui popa betranu dintr'o diecesa tinera.

Inca pe candu eram boiatu micu, me invetiá o pestra betrana, cá naintea culcusiului *e bine* sê scui-pimu de trei ori in sinu, ca sê nu visámu de cele *urite*. Invetiatur'a pestrei mele, am primit'o ca baiatu, mi-s'a facutu in datina ca barbatu, ér acum la betranetie mi-e a dóu'a natura, încátu mai usioru se póte intemplá ca sê uitu rogatiunea de séra, decátu sê nu scui-pu — naintea culcusiului — de trei ori in sinu. Si marturisescu, cá datin'a acést'a pan'acum m'a scutitu de multe visuri *necurate*; nu sciu insé de ce am datu acum, cá-ci astadata, pe langa tóte ca n'am uitatu a scui-pi in sinu de trei ori, totu-si avui urmatoriulu visu grozavu:

Mi-se parea, cá eram inca tineru, si parintii mei se ingrijau a me duce la scoli, cá-ci doriau a me face popa; dar ca ómeni vechi nu sciau cari scoli sunt mai bune? Intrebarea dar pe pop'a nostru; popa i indrumá la prot'a, prot'a la vice-secretariulu vladicii, se intielege de sine cá *pocloniele* obicnuite nu au lipsitu nici la unulu.

Vice-secretariulu — unu tineru barnaciu, cu unu esterioru placutu si rotundu, ce lasa a concheiá, cá e si *gastronomu* bunu, dupa primirea poclonului numai decátu se oferí insu-si a me *calificá* (pe romanesce a me face calu), si dupa ce demunstrá parintiloru mei matematicesce, cá tóte scolile sunt *rele* si *demoralisatórie* — afara de cele din . . . *metu* si . . . *siu*, si cá numai dinsulu posede unu *tolceriu magicu* (inventiunea si propria) prin carele póte turná in fia-care capu atát'a sciintia, cátu — e taes'a. So tocmira, si dinsulu deveni *instructorulu* meu.

Nu me potu plange, cá m'ar fi maltratatu cu invetiatur'a, cá-ci *tolceriulu magicu* — de la pemulu verde — intru adevéru facea minuni, încátu une ori asié ni erau capetele de pline de spiritu alcoholicu, de nu sciam esí din templ'a lui Cambrinus, ci trebuiá celarii sê ne duca a casa. Asié petrecui aici 4 septemani. Dupa acea plecaramu la . . . *metu* a depune esamenulu din tóte sciintile. Me bucuramu, cá acuma dupa ce voiu depune esamenele, o sê fiu si eu omu *invetiatu*. Dómne! cugetamu — câte fericiri si placeri o sê simtu eu, candu pe nesciutele si fara de a invetiá ceva, de odata o sê me facu *invetiatu*.

Leganatu de cele mai frumóse sperantie sosi-ramu la facatoriulu de minuni . . . *metu*. Descalcaramu la „*Magyar Király*.” Aici indata ne apucaramu de repetitie cu — *tolceriulu magicu* — ér ca sê nu ni se intimple vre-o nenorocire, in starea nóstra *iluminata*, ne prevediuramu ambii câte cu unu „*Vieh-Pas*”, pe acela ne incriseram, numele, caracterulu si locuinti'a, si-lu lipiramu pe frunte. Prepararea acést'a preservativa a fostu fórte buna; cá-ci in sér'a antáia experimentandu noi cu „*tolceriulu*” ceva mai multisioru, decátu ce ne-amu obicinuitu, *sciintile* intru atát'a ni-a amplutu capulu, cátu mergéndu la preambulare, n'amu mai sciutu reintorná la conacu, ci *credu* cá ne culcaramu langa pórt'a unui edificiu mare. Ce s'a mai intemplatu dupa aceea cu noi — nu-mi aducu aminte, atát'a inse sciu, cá demanéti'a, ne-amu pomenitu in cartirulu nostru; de siguru ni voru fi aflu bocterii si cetindu-ni numele de pe *Vieh-pasulu*, ce ne erá pe frunte, ne-au cunoscutu si dusu la

conaculu nostru. Mane dí *calificatoriulu* meu, mi-aduce scirea cá eu am depusu esamenulu *cu eminentia*, dar i mai trebuie vr'o 100—200 fl. ca sê scóta atisatulu.

Acuma deodata simtí cum mi se suiá sciinti'a in capu, si furnicandu prin minte me ghideliá óresicum. In fericirea acést'a telegrafai parintiloru dupa mai 200 fl. A trei'a dí plecaramu cu *sciintile* in dreptu.

Sosíndu a casa, se facú o gostia mare, la care a participatu si *Schmule Leben* jidovulu, carele a cumperatu boii parintiloru mei, pentru de a-mi tramite cele 200 fl. — „Peste 4 septemani se incepe bogoslov'i'a” — mi díse odata pop'a esíndu de la beserica — „deci Nicolae fetulu meu, spune parintiloru tei, ca sê te *castige de drumu*, si sê se ingrijesca de cele *trebuintose*, cá-ci tu esci acum omu *invetiatu*, scii cátu platoesce invetiatur'a, deci vei si sci, cá *paroci'a* cere mi'a.”

Aici mi s'a intreruptu visulu cá-ci bab'a mea asié a inceputu de tare a horconi, de m'a pomenitu. Me intorsei pe cea-lalta cósta si scui-pindu de nou de 3 ori in sinu — adormí.

Dar mirodieni'a mirodieniloru! éra incepu a visá si inca in nesu cu visulu de mai nainte. Mi-parea adeca, cá sum deja ierotonitu, si n'aveam decátu numai 5 colegi, dar comun'a carea avea sê ne tiena si sustiena, abié numerá ce-va peste 700 suflete, cari se luptau cu seraci'a si prosti'a, cá-ci scóla nu aveau de felu. Popii dar si cu parocieni dimpreuna, ne aflamu intr'o stare materialmente deplorabila, ér spiritualmente neglesa, ca si carea nici sub ierarci'a serbesca nu se pomenesce a se fi aflu.

Pe scaunulu apostolesu par' cá siedeá unu fanariotu, carele — pe langa tóte cá a juratu: „sê-mi sece man'a, déca voiu luá de la cineva vre-unu cruceriu!” — mulgea si tundeá bié'ta eparcia pana la bancrotare; pe candu demnu urmatoriu a lui *Simonu* se desfetá pe divanele otomane ca unu *Sardanapolu* si traia ca unu *Luculu*, firesce pentru cá *asié recere rangulu* unui prelatu *bisericescu*, déca vré sê inspire respectu strainiloru. Cugetam: „Óre ce ar díce s. apostoli déca din intemplantare s'aru sculá din morti, si aru vedé cum chivernisesce acestu urmatoriu alu loru!?” De odata mi-se imparú ca si candu m'asiu aflá in raiu. Aici ce sê vedu, o multime de umbre a barbatiloru romani mari, siediendu la o mésa, pe carea se aflá s. evangelia si o cruce intre dóue lumine aprinse.

Indata me convinsei, cá aici se tiene óresi care va judecata. Me uitai mai in fundu, aici observai pe fanariotulu nostru tristu si posomoritu siediendu pe o banca cu inscriptiunea „*delicuentu*.” Me infiorai, cadiu in genunchi, facui câte-va matanie, si murmurai câte-va rogatiuni pentru sufletulu *delicuentulu* ca sê-lu ierte Ddieu. Judecatorii incepura a luá nainte plansorile eparciei, in tóte se aflau spresiunile „*simonia*” „*stórcere de bani*” „*secretarisme*” etc. etc. Se cetira tóte pe rondu. Judecatorii devenira totu mai seriosi, pe candu *delicuentulu* cu totulu si-perduse presentia. Incepura acum judecatorii a-si dá parerile, unii lu-judecau la *par'a genti*, altii a-lu tra-

mite la Carmelite in Cracovi'a, éra altii ai dá 25 — de díle de postu cu 40,000 de mantanie etc. Cándu éta unu prota ia cuventulu, si intr'o cuventare ange-résca mi ti-lu spelà pe delicuentu de tóte petele, si sentinti'a se aduse, cá numai unele spirite familiare sê se indeparteze de pe langa fanariotulu nostru, despro cari se presupunea, cá dinsele ar fi cauza cau-seloru la tóte relele.

Aici mi se intrerupse de nou visulu, cá-ci odata mi se parea cá sum preotu betranu intr'o era nóua, dar fanariotulu par' cá si acum domnesce si inca totu cu acelea-si spirite familiare pelanga sine. Mulgeroa si tunderca se continua ca si mai nainte.

Depesie telegrafice,

Alb'a-Iul'i'a. Membrii casinei romane au tie-nutu o adunare grandiósa. Presiedintele, dlu Gusti (care a fostu absinte) a deschisu adunarea, *ca totu-de-una*, c'o vorbire stralucita. La ordinea dílei a fostu modificarea unoru paragrafi din statutele casinei, (cari numai angerii din ceriu le-au vedintu). Dupa modificarea facuta si primita cu maioritaea de vo-turi de: 000001 si $\frac{1}{2}$, adunarea se inchise la 16 óre dupa médiadi cu strigârile de: Sê traiésca presie-siedintelei! sê traiésca prosperarea casinei nóstre!

Oradea. O telegrama sosita de la parintele nostru din congresulu catolicu magiaru din Pest'a, a facutu sê tresalte tóte animile romane de aici. Sér'a iluminatiune pompósa in onórea acestui apeatoriu alu autonomii bisericeii nóstre. Luminele in feresti luceau precum va lucí numele lui pe paginile istoriei nóstre bisericesci. Tricolorulu nationalu fâlfaiá in aeru d'arendulu, precum va falfaiá memori'a lui in *cal-câtle* romaniloru. Entusiasmulu éra nemarginitu, ca si bucuri'a romaniloru in constitutiunea dualismului. Dlu Lauranu vre sê sara din pielea sa, pentru bucu-ri'a castigului mare.

Tofalu. Impertinintia mare! Romanii scosi pe cale legala, direpta, si constitutiunala, din locuintiele loru de pan'acuma, cutéza a cersí mila pe drumulu tierii de la caletori. Li s'a si demandatu sê se care a casa numai decátu, cá-ci altfelu li se va arde si ceea ce li-a mai remasu. Sê traiésca legalitatea si drep-tatea!

Naseudu. Parintele Moisiúlu conturbatu prin multele interpelári in caus'a baniloru adunati pentru monumentulu lui Marianu, in fine s'a desceptatu din somnulu seu si s'a — culcatu pe laturca cealalta.

Sigetulu-Marmatiei. Romanii de aice, carii amenintia guvernulu, cá — déca nu-i va ajutá in contra rusiloru — se voru face calvini, se mira gro-zavú, de ce guvernulu ungurescu nu li mai vine intru ajutoriu? Beata simplicitas!

Gura-hontiu. Unu romanu s'a uitatu multu la monumentulu lui Buteanu, apoi privindu la ceriu, si-a facutu palm'a puónu. Investigatiunea criminala in contra dinsului s'a si inceputu.

Aprópe la 50 de caricature nóue si nepublicate sunt in „Calindariulu Gurei Sa-tului pe anulu 1870“, — din care acuma se tiparesce ultim'a cóla.

Unu esemplariu consta 40 cr. Pe posta nu se tramitu mai puóine, decátu 5 esemplarie.

TANDA si MANDA.

T. Ce nou scii, frate Mando?

M. D'apoi parintele Lauranu ne-amenintia grozavú.

T. Cum?

M. Díce cá od'a ce-i adresaramu in numerulu trecutu ni se va ascrie spre demeritu — *in diu'a res-platirii*.

T. Auleo Dómne!

M. D'apoi ne-omu rogá de parintele Lauranu sê díca in fia-care diminiétiá câte unu tatalu-nostru si pentru noi.

T. Frate Mando!

M. Ce?

T. Sê te mai intrebú un'a.

M. Macaru si dóue.

T. Spune-mi ce deosebire este intre o padure si intre congresulu catolicu ungurescu din Pest'a?

M. Aceea, cá in padure cuculu canta numai primavér'a, — éra in congresulu catolicu magiaru din Pest'a *cuculu* a cantatu si acuma tómn'a.

„Sunt bolnavi!“

Dílele trecute se 'ntélnira doi ómeni cunoscuti pe strada. Unulu dintre ei díse cu bucuria:

— Mi-pare bine, cá te vedu sanetosu.

— Har dlui sum sanetosu.

— Am audítu, cá ai fostu bolnavu.

— Eu?

— Da! Inse, cum vedu te-ai vindecatu iute.

— Eu?

— Da.

— Te insieli, — eu n'am fostu bolnavu.

— Cum sê nu? Au n'ai fostu tu alesu la con-gresulu din Pest'a?

— Si-apoi?

— D'apoi alalta eri cetfí in jurnale, cá parin-tele episcopu Szilágyi, fiindu intreatu in acelu con-gresu: de ce nu participa si romanii gr. c.? respunso, cá „sunt bolnavi!“

— D'apoi sfintí'a sa póte sê vorbésca de ace-te, cá-ci este vladica, si i siede bine sê vorbésca totu adeveru.

Post'a Gurei Satului.

„Ochii ei“ déca aru fi vedintu poesi'a ce i-ai dedicatu, s'aru fi scaldatu in lacrima de — risu.

„Scii tu mandra?“ Ea nu scie serman'a nimicu; dar sciu eu, si éta tí-o spunu si dtale, cá astfeli de poesii, nu sunt bune.

„Este óre 'n lumé“ mai mare minciuna, decátu cá/ dta esti unu postu bunu, precum cugoti a fi?

Despre ortografi'a noua.

Gur'a Satului. Déca voimu sê scimu unde sê duplicâmu consonantele, dupa ortografi'a cea noua a societâtii academice, trebuie sê scimu latinesce. Haidati dara sê invetiâmu mai antâiu latinesce, ca sê potemu scrie — romanesce!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Nici câ-i pasa!

Proprietariu, redactoru respundiatoriu si editoru: **Iosifu Vulcanu.**

Cu tipariulu lui Alesandru Kocsi in Post'a. Patii'a Poseiloru Nr. 9.